Haarlem

Collegebesluit

Onderwerp: Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2015
BBV nr: 2015/30615

1. Inleiding
De raad heeft in december 2014 de nota Integrale Veiligheid en Handhaving 2015-2018 vastgesteld. Op basis van deze nota wordt jaarlijks een Actieprogramma vastgesteld, waarin de speerpunten en acties voor het komende jaar op gebied van veiligheid- en handhavingsbeleid van de gemeente zijn opgenomen.

In het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2015 wordt onderscheid gemaakt in vijf geprioriteerde thema's en tien overige strategische thema's.
Prioriteit gaat uit naar de vijf thema's:

(1) Jeugd en Veiligheid
(2) High Impact Crimes
(3) Leefbaarheid van wijken en buurten
(4) Woon-en adresfraude
(5) Ondermijning door georganiseerde criminaliteit

De overige strategische thema's betreffen: (1) Fietsendiefstal, (2) Autocriminaliteit, (3) Subjectieve veiligheid, (4) Veilige bedrijventerreinen, (5) Uitgaansoverlast, (6) Veilige grote evenementen, (7) Veiligheid gebouwen, (8) Branden en crises, (9) Veilige publieke taak, (10) Ambtelijke en bestuurlijke integriteit, (11) Controle precariobelasting en (12) Radicalisering.

2. Besluitpunten college
1. Het college besluit het Actieprogramma Veiligheid en Handhaving Haarlem 2015 vast te stellen.
2. De kosten van de uitvoering van het besluit worden gedekt uit de programmabegroting 2015, beleidsveld 6.3 Openbare orde en veiligheid.
3. Het besluit wordt ter informatie gestuurd aan de Commissie Bestuur.
4. Betrokkenen en veiligheidspartners ontvangen na vaststelling informatie over dit besluit.

3. Beoogd resultaat
De bestuurlijke ambitie van het gemeentebestuur is dat inwoners van Haarlem veilig zijn en zich veilig voelen in hun stad. Om dat te bereiken is een integrale aanpak nodig, onder regie van de gemeente.
Met dit actieprogramma wordt invulling gegeven aan de geprioriteerde en strategische thema's uit de nota Integrale veiligheid en handhaving 2015-2018. De keuze voor deze thema's is gebaseerd op de trends en ontwikkelingen van de afgelopen jaren en het Coalitieprogramma "Samen Doen!". Deze ontwikkelingen zijn inzichtelijk gemaakt aan de hand van de Veiligheidsanalyse Haarlem 2014 en input van interne en externe partners. Bij de uitvoering van de acties wordt eveneens nauw samengewerkt met in-en externe partners in de gehele veiligheidsketen.

Naast inhoudelijke verschuivingen vinden er ook veranderingen plaats in de manier van werken en vallen nieuwe taken onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Aangezien de meeste veiligheidsproblemen zich in verschillende mate in buurten en stadsdelen manifesteren, sluit het gebiedsgericht werken aan bij het optimaliseren van de veiligheid in de stad. De gebiedsgerichte aanpak bevordert ook de aansluiting met de nieuwe taak van de gemeente: het sociaal domein. De CJG-coaches en sociale wijkteams kunnen gericht worden ingezet bij de aanpak van (psycho)sociale problematiek.

4. Argumenten
Aan de hand van de veiligheidsanalyse Haarlem 2014 en de input van partners zijn vijf prioriteiten vastgesteld voor de komende jaren. Onderstaand worden deze prioriteiten kort toegelicht.

Geprioriteerde thema's
1. Terugdringen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit
Jeugd en veiligheid is al jaren een belangrijk thema in het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Een positief toekomstperspectief voor jongeren is voor henzelf van groot belang, maar ook voor de Haarlemse samenleving. Voor een kleine groep jongeren is het toekomstperspectief minder rooskleurig. Zij vallen uit op school, krijgen geen werk en komen met verkeerde vrienden in aanraking. Deze jongeren kunnen voor ernstige veiligheidsproblemen zorgen.
De afgelopen jaren is al veel aandacht gegaan naar het terugdringen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit, met wisselend succes. De overlast neemt af, het aantal overlastgevende of hinderlijke jeugdgroepen worden minder, maar op de criminele jeugd is moeilijk vat te krijgen. De resultaten van het beleid zijn nog niet voldoende en daarom is versterking en verbetering van de gekozen aanpak noodzakelijk om de complexe problematiek de baas te kunnen.

2. Verminderen van het aantal High impact crimes en geweldpleging
Tot de 'High Impact Crimes' behoren woninginbraken, straatroof, overvallen en overige geweldsdelicten. Dit zijn ingrijpende gebeurtenissen die vaak grote impact hebben op het veiligheidsgevoel van mensen. Uit de veiligheidsanalyse blijkt dat het aantal woninginbraken tussen 2010 en 2013 flink zijn gestegen. De aandacht voor woninginbraken was daarom al opgenomen in het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2014. In 2014 zijn de woninginbraken aanzienlijk gedaald, maar de cijfers liggen nog steeds hoog ten opzichte van 2010. Wat betreft straatroof, overvallen en overige geweldsdelicten is er geen sprake van een stijging, maar verdient dit (gezien de grote impact) aanhoudende aandacht van gemeente, politie en OM.

3. Verminderen van de overlast in de woonomgeving en verloedering van buurten
Het merendeel van de Haarlemmers wil dat hun buurt schoon, heel en veilig is. Overlast en verloedering tasten de leefbaarheid van buurten en wijken aan. Dit zorgt ervoor dat burgers zich minder veilig voelen, het uiterlijk aanzien van de stad achteruit gaat en vormt tevens een voedingsbodem voor overlast en criminaliteit. Het gaat onder andere om overlast door afval, meeuwen, hondenpoep, parkeren, weesfietsen, autowrakken, maar ook vernielingen en baldadigheid.

4. Tegengaan van woon- en adresfraude
Woon- en adresfraude is een moeilijk grijpbaar thema. Steeds vaker worden er signalen van dergelijke fraude opgevangen. De gemeente is verantwoordelijk voor de basisregistratie van personen en adressen. Een onbetrouwbare basisregistratie faciliteert fraude bij belastingen, uitkeringen, toeslagen, leerplichtigen en maakt criminelen onzichtbaar. Oneigenlijk gebruik van panden (overbewoning, oneigenlijke huur, hennepkwekerijen en dergelijke) leidt tot gevaarlijke, ongewenste situaties en overlast en tast daarmee de leefbaarheid aan. Daarnaast legt woonfraude een extra druk op het schaarse woningbestand. Vanwege de gevolgen van woonfraude voor zowel de gemeentelijke overheid als andere overheden is het landelijk een punt van aandacht. Voor het integraal veiligheids- en handhavingsbeleid Haarlem ligt er verband tussen de aanpak van ondermijning door georganiseerde criminaliteit en woonfraude. Maar er ligt ook een verband met de aanpak van knelpunten die leefbaarheid van de wijken en buurten aantast.

5. Voorkomen van ondermijning van de samenleving door criminele samenwerkingsverbanden
Georganiseerde criminaliteit heeft een ondermijnend effect op de samenleving. Met ondermijning wordt de gewelddadige en corrumperende onderwereld verbonden met de bovenwereld. Ondermijning doet zich voor op thema's als motorbendes, illegale prostitutie, cybercrime, georganiseerde hennepteelt en dergelijke. Vanuit de gemeente is het nodig om de bestuurlijke instrumenten (zoals bijvoorbeeld het toepassen van de Wet Bibob), die beschikbaar zijn om ondermijning tegen te gaan, verder te versterken.

In het Actieprogramma 2015 zijn de doelstellingen, acties en maatregelen ten aanzien van deze geprioriteerde thema's beschreven. Daarnaast zijn ook de doelstellingen, acties en maatregelen weergegeven voor de overige strategische thema's.

Beter organiseren van precariobelasting
Naast de prioriteiten wordt in het actieprogramma tevens invulling gegeven aan de motie van de raad om de controle op precariobelasting beter te organiseren en uit te voeren. Dit thema is niet gebaseerd op het vastgestelde Integraal veiligheids- en handhavingsbeleid, maar komt voort uit de recente discussie in de raad.
De controle op precariobelasting wordt in het actieprogramma expliciet benoemd. Hierbij gaat het om innemen van openbare grond ten behoeve van bouwprojecten, plaatsen van steigers, containers en andere voorwerpen en om de handhaving op terrassen en uitstallingen. Al deze categorieën vallen onder de huidige verordening precariobelasting.

Radicalisering
Het thema radicalisering is eveneens als apart thema opgenomen in het Actieprogramma en niet rechtstreeks afkomstig uit het Integraal veiligheids- en handhavingsbeleid. De actualiteit van het onderwerp en de noodzaak om rond het thema radicalisering een integrale aanpak uit te werken is de reden dat dit is opgenomen.

Experimentenbudget burgerparticipatie
Binnen het Actieprogramma is een experimentenbudget opgenomen. Dit budget heeft als doel om burgerparticipatie ten behoeve van de veiligheid te bevorderen. Hieruit kunnen initiatieven van burgers worden ondersteund, mits deze initiatieven een bijdrage leveren aan de veiligheid en leefbaarheid in de buurt. Met het opnemen van dit budget wordt voldaan aan de motie "Lagere leges, hogere veiligheid". Separaat wordt de regeling vastgesteld waarin is opgenomen op welke wijze aanspraak gemaakt kan worden op een tegemoetkoming uit het experimentenbudget.

Het Actieprogramma is gedekt vanuit de programmabegroting
In het Actieprogramma is een budget opgenomen dat beschikbaar is voor de realisatie van de doelstellingen. De genoemde budgetten zijn richtinggevend. Het totaal past binnen de kaders die zijn opgenomen in de programmabegroting, beleidsveld 6.3 Openbare orde en veiligheid, voor 2015, inclusief het budget dat toegekend is voor de uitvoering van de pilot cameratoezicht en inclusief rijkssubsidie voor regionalisering van het uitstapprogramma prostitutie.

6.3 Openbare orde en veiligheid in € 1.000	*2015*
budget sociale veiligheid	965
Overige middelen georg. criminaliteit	130
budget crisisbeheersing	24
budget fysieke veiligheid	242

5. Kanttekeningen

Samenwerking is noodzakelijk maar ook kwetsbaar
Het Actieprogramma betreft een integraal plan waarbij samenwerken en elkaar versterken centraal staan. Enerzijds maakt dit de aanpak efficiënter en effectiever, anderzijds zijn we meer dan ooit afhankelijk van elkaar. De inzet en uitwisseling van informatie tussen in- en externe partners is onmisbaar en maakt de integrale aanpak kwetsbaar. Duidelijke afspraken maken en het uitspreken van verwachtingen is hierbij belangrijk.

Prioriteiten stellen betekent keuzes maken
Het stellen van prioriteiten betekent dat de meest urgente veiligheidsthema's extra aandacht krijgen. Dit wil niet zeggen dat op andere thema's niets gebeurt. De aanpak van criminaliteit en onveiligheid is immers onderdeel van de lijnwerkzaamheden van verschillende organisaties en afdelingen. Het Actieprogramma richt zich vooral op die thema's die de komende jaren een extra impuls nodig hebben. De overige thema's zijn wel benoemd, maar aan de inzet op die thema's wordt minder prioriteit gegeven.

6. Uitvoering
Het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2015 vormt het uitgangspunt voor de activiteiten die in het kader van veiligheid en handhaving worden uitgevoerd. Het dient als een dynamisch werkprogramma, waarin vanzelfsprekend wordt ingespeeld op de actualiteit.

7. Bijlagen
- Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving Haarlem 2015

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris de burgemeester